

Dr Kinga Smoleń
Zakład Stosunków Międzynarodowych
Wydział Politologii
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
konsultacje: poniedziałek 12.45 – 14.15; środa 11.15 – 12.45, p. 223
e-mail: kinga_smolen@onet.eu

Międzynarodowe stosunki polityczne

Program ćwiczeń
II rok, I st. kierunek: niestacjonarne Bezpieczeństwo narodowe
rok akademicki 2018/2019

I. Bezpieczeństwo międzynarodowe – 24 listopada 2018 r.

1. Istota bezpieczeństwa międzynarodowego
2. Zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: spektrum i specyfika
3. Redefinicja bezpieczeństwa międzynarodowego
4. Działania na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego

Literatura obowiązkowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 323-349
- K. Mingst, *Podstawy stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2006, s. 228-242
- R. Zięba, *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008, s. 15-39

II. Terroryzm międzynarodowy. Zagrożenia asymetryczne – 24 listopada 2018 r.

1. Istota i specyfika terroryzmu międzynarodowego
2. Uwarunkowania i dynamika terroryzmu międzynarodowego
3. Podmioty i nowe kierunki terroryzmu transnarodowego
  - **fakultatywna prezentacja:** Al – Kaida *versus* tzw. Państwo Islamskie
4. Reakcje społeczności międzynarodowej
5. Zagrożenia asymetryczne

Literatura obowiązkowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 530-571
- S. Wojciechowski, R. Fiedler (red.), *Zagrożenia asymetryczne współczesnego świata*, Poznań 2009, s. 11-26
- M. Madej, *Międzynarodowa współpraca w zwalczaniu terroryzmu po 11 września 2001 roku*, „Stosunki Międzynarodowe/International Relations” 2012, t. 46, s. 85-105

Literatura zalecana:

- M. Madej, *Międzynarodowy terroryzm polityczny*, Warszawa 2001, s. 9-15
- T. Łoś-Nowak (red.), *Współczesne stosunki międzynarodowe*, Wrocław 2008, s. 170-182

III. Państwa dysfunkcjonalne – 24 listopada 2018 r./26 stycznia 2019 r.

1. Istota i specyfika dysfunkcji („upadania”) państwa
2. Kryteria dysfunkcjonalności państwa
3. Funkcjonowanie państw dysfunkcjonalnych w środowisku międzynarodowym
  - **fakultatywne prezentacje:** Somalia, Afganistan, Irak
4. Problem pomocy dla państw dysfunkcjonalnych

Literatura obowiązkowa:

- J. Dobrowolska – Polak (red.), *Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka. Stabilizacja nieładu i destabilizacja ładu*, Poznań 2011, s. 123-144
- F. Fukuyama, *Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku*, Poznań 2005, s. 19-58
- G. Gil, *Kryzys w Jemenie – przypadek państwa upadającego*, „Stosunki Międzynarodowe/International Relations” 2010 nr 3-4 (t. 42), s. 187-204
- J. Symonides (red.), ONZ. *Bilans i perspektywy*, Warszawa 2006, s. 628-639
- *Failed States Index 2005-2013*

IV. Współczesne problemy globalne – 26 stycznia 2019 r.

1. Istota i specyfika problemów globalnych

2. Międzynarodowe problemy energetyczne

- 2.1. Układ sił na międzynarodowym rynku surowców energetycznych
- 2.2. Geopolityka surowców energetycznych
- 2.3. Polityka energetyczna państw

- **fakultatywne prezentacje:** Rzeczpospolita Polska, Republika Turcji, Federacja Rosyjska

3. Międzynarodowe problemy gospodarcze

- 3.1. Geneza, istota i zakres międzynarodowych problemów gospodarczych

- fakultatywna prezentacja: Zadłużenie międzynarodowe: istota i sposoby rozwiązania
- fakultatywna prezentacja: Globalizacja rynków finansowych: istota i sposoby regulacji
- fakultatywna prezentacja: Handel międzynarodowy i działalność korporacji transnarodowych

4. Międzynarodowe problemy społeczne

- 4.1. Istota, geneza i zakres międzynarodowych problemów społecznych

- **fakultatywna prezentacja:** Dysproporcje poziomu rozwoju i problem głodu: stan faktyczny i inicjatywy na rzecz ich rozwiązania
- **fakultatywna prezentacja:** HIV/AIDS: skala problemu i inicjatywy na rzecz walki z nimi
- **fakultatywna prezentacja:** Narkotyki i transnarodowa przestępczość zorganizowana oraz ich zwalczanie

5. Międzynarodowe problemy ekologiczne

- 5.1. Zagrożenia i wyzwania ekologiczne
- 5.2. Geneza i ewolucja międzynarodowej polityki ekologicznej
- 5.3. Podmioty międzynarodowej polityki ekologicznej
- 5.4. Instrumenty międzynarodowej polityki ekologicznej

Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy energetyczne

- *Dialog energetyczny Unia Europejska - Rosja. Do tanga trzeba dwojga*, „Rocznik Strategiczny 2005/2006”, - Warszawa 2006

- *Geopolityka surowców energetycznych – trendy globalne i regionalne po kryzysie finansowym*, „Rocznik Strategiczny 2010/2011”, Warszawa 2011
- *Gospodarka światowa 2008 - kolejna odsłona strukturalnego kryzysu kapitalizmu*, „Rocznik Strategiczny 2008/2009”. Warszawa 2009
- S. Bieleń, A. Skrzypek (red.), *Geopolityka w - stosunkach polsko-rosyjskich*, Warszawa 2012, s 163-180
- Krew za ropę? Kwestia dostępu do ropy naftowej w amerykańskiej polityce zagranicznej, „Rocznik Strategiczny 2005/2006”, Warszawa 2006
- A. Łoskot - Strachota, *Rosyjski gaz dla Europy*, Warszawa 2006, www.osw.waw.pl
- B. Bojarczyk, T. Kapuśniak (red.), *Obszar czarnomorsko-kaspijski w stosunkach międzynarodowych*, Lublin 2011
- *Układ sił na międzynarodowym rynku surowców energetycznych*, „Rocznik Strategiczny 2007/2008”, Warszawa 2008
- E. Wyciszewicz (red.), *Geopolityka rurociągów*, Warszawa 2008
- *BP Statistical Review of World Energy*, aktualne wydanie

Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy gospodarcze

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 469-499
- A. Budnikowski, *Zadłużenie jako problem globalny*, Warszawa 1991
- *Gospodarka światowa – czas nadziei i wyciągania wniosków*, „Rocznik Strategiczny 2010/2011”, Warszawa 2011
- *Gospodarka światowa 2008 - kolejna odsłona strukturalnego kryzysu kapitalizmu*, „Rocznik Strategiczny 2008/2009”. Warszawa 2009
- *Gospodarka światowa – krajobraz po bitwie*, „Rocznik Strategiczny 2009/2010”, Warszawa 2010
- J. Głuchowski, *Międzynarodowe stosunki finansowe*, Warszawa 1997
- E. Halizak, R. Kuźniar, J. Symonides (red.), *Globalizacja, a stosunki międzynarodowe*, Warszawa-Bydgoszcz 2003

Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy społeczne

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 500-529
- E. Halizak, R. Kuźniar, J. Symonides (red.), *Globalizacja, a stosunki międzynarodowe*, Warszawa - Bydgoszcz 2003
- Cz. Mojsiewicz, *Globalne problemy ludzkości*, Poznań 1998
- J. Symonides (red.), *Organizacja Narodów Zjednoczonych. Bilans i perspektywy*, Warszawa 2006
- M. Pietraś (red.), *Oblicza procesów globalizacji*, Lublin 2002

Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy ekologiczne

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 438-468
- M. Pietraś, *Bezpieczeństwo ekologiczne w Europie – studium politologiczne*, Lublin 2000

Zaliczenie materiału teoretycznego z ćwiczeń – 9 lutego 2019 r.

Literatura podstawowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006

Metody oceny ćwiczeń:

- zaliczenie pisemne (pytania otwarte) materiału teoretycznego
- frekwencja
- aktywność merytoryczna na zajęciach (możliwość podwyższenia oceny końcowej)